

Västerskolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Västerskolans policy

Grundläggande för allt vårt arbete på Västerskolan är att alla människor har lika värde. Nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande handlingar skall genomsyra verksamheten. Vi arbetar medvetet med att stärka förmågan hos alla barn/elever att fungera i ett demokratiskt samhälle. Alla vuxna i skolan har ett gemensamt ansvar för barnens och elevernas välbefinnande. Vi har en skolmiljö där skolans personal och elever har gemensamma utrymmen att vistas i utanför lektionstid och som skall användas till värdeskapande tid för bägge parter. Relationer och bemötande är nyckelord och en viktig del för den totala målpuffyllelsen på vår skola.

Vision och mål

Västerskolan med sina fritidshem är en trygg, positiv och utvecklande miljö där mångfald betraktas som styrka och möjlighet, och där inga kränkningar sker. En plats där alla känner sig trygga och behandlas likvärdigt, och där verksamheten är tillgänglig för alla.

Syfte

Planen för likvärdig behandling syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att förebygga och förhindra trakasserier och annan särbehandling eller kränkande behandling. Planen för likvärdig behandling skall vara ett levande dokument och ett redskap i vårt dagliga arbete på skolan. Skolans kollegium utgör teamet bakom arbetet med likvärdig behandling.

Bakgrund till arbetet med likabehandlingsplanen

Från och med den 1 januari 2009 regleras likabehandlingsplanen i två regelverk som innefattar 6 kap. i Skollagen (2010:800). Samt diskrimineringslagen (2008:567). Skolan ska varje år upprätthålla två planer för likabehandlingsarbetet som innefattar en likabehandlingsplan samt en plan mot kränkande behandling enligt skollagen. Planerna kan sammanföras till en, under förutsättning att innehållet uppfyller lagarnas krav. Detta dokument omfattar både kravet på likabehandlingsplan och kravet på plan mot kränkande behandling.

Lagrum, förordningar och internationella överenskommelser.

Skollagen (2010:800)

Enligt 6 kap i skollagen (2010:800) är skolan skyldig att vidta åtgärder när det kommer till skolans kännedom att en elev anser sig kränkt. Huvudmannen har både handlings-och utredningsplikt att åtgärda problemet. Skolan ska inleda utredning.

Diskrimineringslagen (2008: 567)

Diskrimineringslagen (2008: 567) syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter och att motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever. Lagen har som mål att underlätta för barn och elevers lika rättigheter, motverka diskriminering på grund av kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionskillnad, sexuell läggning samt könsöverskridande identitet eller uttryck.

Arbetsmiljölagen (1977:1 160)

Enligt 3 kap. 1§ i arbetsmiljölagen ska arbetsgivaren och arbetstagaren samverka för att skapa en god arbetsmiljö. På Västerskolan arbetar bland annat man med att förbättra arbetsmiljön genom enkätundersökningar, klassråd, elevråd och föräldrafokusgrupp.

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet-Lgr11.

Enligt första kapitlet i läroplanen som framhåller skolans värdegrund och uppdrag framgår det att människans grundläggande värde ska respekteras. Ingen ska utsättas för mobbing i skolan och det är viktigt att det finns en förståelse och medmänsklighet för varandra. Skolan ska vara öppen för olika uppfattningar och uppmuntra till ett kritiskt tänkande hos elever. Genom kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser ska trakasserier, främlingsfientlighet och intolerans aktivt motverkas.

I läroplanens andra kapitel som behandlar övergripande mål och riktlinjer framgår att:

Skolan ska sträva efter:

- Att varje elev respekterar egenvärde.
- Att varje elev tar avstånd från att utsätta andra människor för förtryck och kränkande behandling.
- Att skapa förutsättningar för att elever kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla därefter.

Alla som arbetar i skolan ska:

- Hjälpa elever att utveckla en känsla av samhörighet, solidaritet och ansvar för människor som även står utanför den närmaste gruppen.
- Bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor.
- Aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper.
- Visa respekt för den enskilda individen och utgå från ett demokratiskt förhållningssätt i det vardagliga livet.

Diskriminering och diskrimineringsgrund

När man talar om diskriminering i skolan syftar man i huvudsak på när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och att behandlingen har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Man brukar skilja mellan två typer av diskriminering, direkt och indirekt diskriminering.

Diskrimineringsgrunder

Enligt svensk lag är det förbjudet att behandla en person sämre än någon annan med anledning av en diskrimineringsgrund. I diskrimineringslagen står i vilka situationer som detta är förbjudet.

Kön: Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, talutrymme, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet.

Etnisk tillhörighet: Innebär att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknade förhållande. Skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

Religion och annan trosuppfattning: Religionsfriheten är skyddad i svenska grundlagen och internationella konventioner. Skolan får inte missgynna någon elev på grund av religion eller annan trosuppfattning.

Funktionsskillnad och sjukdom: Skillnaden kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell. Det kan vara svårigheter som syns men även hinder som inte observeras lika lätt. Funktionsskillnaden kan vara medfödd eller förvärvad genom skada. Trakasserier som har samband med funktionsskillnad kan se olika ut.

Sexuell läggning:

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Bisexualitet är när man bli kär i och attraherad av både tjejer och killar.

Heterosexualitet är när man blir kär i eller attraherad av någon av ett annat kön. Ett annat ord för det är straight.

Homosexualitet är när man blir kär i eller attraherad av någon med samma kön. Ett annat ord för det är gay.

Man bestämmer själv om man vill kalla sig för bi, hetero eller homo. Man kan också kalla sin sexuella läggning för någonting annat som man tycker passar bättre. En del väljer att säga att man inte har någon särskild sexuell läggning.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Diskrimineringsgrunden omfattar de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och köns uttryck, och mot föreställningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor förväntas vara och se ut.

Ålder: Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla vid skolan, Ingen ska bli utsatt för att han eller hon är äldre eller yngre.

Kränkande behandling

Med kränkande behandling avser man ett uppträdande som kränker en elevs värdighet men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkningar kan bland annat yttra sig som:

- Fysiska slag (t.ex. slag och knuffar)
- Verbala (t.ex. bli hotat, kallad hora, bög)
- Psykosociala (t ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- Text och/eller bild, till exempel klotter, e-post, SMS, MMS, Facebook och andra sociala medier.)

Mobbning

Det finns olika definitioner av mobbning som kan uppfattas på olika sätt beroende på vilken synvinkel eller vilket perspektiv man utgår ifrån. Dan Olweus (1998) skriver i Mobbning i skolan: Vad vi vet och vad vi kan göra, att mobbning innebär att en person är utsatt för negativa handlingar, upprepat över tid, av en eller flera personer. Enligt det finska åtgärdsprogrammet mot mobbing KiVa skola (www.kivakoulu), är mobbing handlingar som är avsiktliga och återkommande och riktar sig mot en försvarslös person.

Ansvarsfördelning

Huvudmannens ansvar

Kungsörs kommun är ansvarig för att verksamheten uppfyller sina skyldigheter i enlighet med rådande lagstiftning gällande diskrimineringslagen (2008:567) samt 6 kap. i Skollagen (2010:800).

Rektors ansvar

Västerskolans rektor har det yttersta ansvaret för att säkerställa att skolans verksamhet främjar barn och elevers lika rättigheter samt förebygger och förhindrar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Delaktighet i likabehandlingsarbetet

Insatser vid Västerskolan

Västerskolans personal har ett gemensamt ansvar för att tillgodose elevernas lika värde och rättigheter. Skolan har olika kanaler för att tillgodose detta arbete.

Elevhälsoteam

Västerskolans elevhälsoteam arbetar målinriktat för att alla elever ska trivas och må bra. Arbetet sker i samverkan mellan hem och skola samt via övriga myndigheter och insatser när

behov uppstår. Rektorn är samordnare för elevhälsoteamet i samarbete med kurator, speciallärare och skolsköterska.

Elevråd/klassråd

Eleverna från åk 1-3 ingår i skolans elevråd som sammanträder regelbundet tillsammans med rektor. Alla klasser har klassråd tillsammans med klassläraren.

Undervisning

Inom ramen för den pedagogiska undervisningen diskuteras bland annat demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter med eleverna. Arbetet ska genomsyra all undervisning. Syftet är att öka förståelsen för mänskliga likheter och skillnader samt rättigheter och skyldigheter. Arbetet utvärderas kontinuerligt under den dagliga verksamheten.

Åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna

Som anställd i skolan får man aldrig ignorera en elevs tolkning och upplevelse av att känna sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Enligt 2 kap.7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen ska huvudmannen om det förekommer trakasserier eller kränkande behandling vidta de åtgärder som rimligen kan krävas för att i framtiden förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Västerskolans främjande arbete utifrån diskrimineringsgrunderna

Västerskolans främjande arbete handlar om att motivera personal och elever att utveckla en känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för personer som står utanför den närmaste gruppen. Det är viktigt att ha en ömsesidig och respektfull dialog mellan elever, mellan personal och mellan elever och personal.

Kartläggning

Varje läsår delas en elevenkät ut till alla elever för att skolan ska kunna identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Elevenkäter

Ett syfte med elevenkäten, är att få en nulägesrapport av stämningen på skolan på individ, grupp och verksamhetsnivå. Genom enkäten kan personalen identifiera risker och förekomster av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som sker i verksamheten. De områden som bland annat ingår i enkäten är tänkta att ge en bild av trivsel, trygghet och arbetsro på skolan.

Arbete och åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering

Policy

Västerskolan har nolltolerans mot all form av trakasserier, diskriminering och kränkande behandling av elever i skolan.

Förebyggande arbete

Enligt 3kap 15§ diskrimineringslagen ska huvudmannen vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att någon elev som deltar i eller söker sig till verksamheten utsätts för trakasserier som har samband med kön, etisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionskillnad eller sexuell läggning.

I samband med terminsstart ägnas de två första veckorna åt ett intensivt trygghetsarbete utifrån en utarbetad plan. När arbetet avslutas ska alla elever ha kännedom om:

- Likabehandlingsplanen
- Skolans ordningsregler

Trygghet på raster

I början av terminen lägger vi fokus på att tillsammans med eleverna få en struktur och rutiner för ett gott uppträdande och trivsamt klimat i skolan.

Rastvärdar fungerar som goda förebilder genom att bemöta elever och föräldrar enligt policyn i denna likabehandlingsplan, men också genom att delta i elevernas aktiviteter som till exempel fotboll eller rastdisco. Aktiviteterna leds av olika klasser tillsammans med rastvärden för att ge eleverna möjlighet att knyta nya kontakter, för att utmana eleverna till att prova nya aktiviteter, och förhindra att ingen elev går ensam utan någon att vara med.

Rutiner för dokumentation

Enligt 6 kap. skollagen (2010:800) är skolan skyldig att vidta åtgärder när det kommer till skolans kännedom att en elev anser sig kränkt. Skolan ska inleda utredning och dokumentera de insatser som görs under hela processen.

Främjande arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Ålder

Mål: Att eleverna ska känna mer trygghet och gemenskap mellan åldrar.

Insats:

År 2 läser sagor/berättelser för F-klass samt gemensamma aktiviteter utomhus.

År 3 läser sagor/berättelser för år 1.

Vi har friluftsdagar där barnen arbetar åldersintegrerat. Fritidshemmen har gemensamma aktiviteter, då barn i olika åldrar träffas.

Ansvarig: Lärarna och fritidspersonal

Uppföljning: Utvärdering gemensamt på skolan/halvårsvis.

Kön

Mål: Få alla elever att lära och utvecklas utifrån varje individs förutsättningar och behov oavsett kön. Varje elev ska bemötas likvärdigt oavsett om de är pojkar eller flickor.

Insats:

Att vid val av skönlitteratur, facklitteratur och läromedel göra medvetna val ur ett normkritiskt perspektiv.

Att använda sig av olika metoder för att säkerställa att alla elever kommer till tals och blir lyssnade på under en arbetsdag.

Att ha demokratiska omröstningar där alla får påverka ett gemensamt beslut. Det är viktigt att ge flickor och pojkar lika stort utrymme och inflytande i verksamheten.

Att ha leksaker och spel som ska intressera alla. Vi benämner inte leksakerna med tex, ”pojkleksaker” och ”flickleksaker”. Vi har bilar, dockor, lego, etc. Men vi sätter inte in dessa leksaker i något ”fack”.

Gemensamma toaletter för pojkar och flickor.

Vid uppdelningar av gruppen eller parbildning styr läraren indelningen och kategoriserar inte efter pojkar och flickor.

Vi pratar inte heller med barnen om ”typiska” pojkar och flickfärger. Vi har färger och det är accepterat att välja vilken färg som barnen själva vill.

Uppföljning: Utvärdering gemensamt på skolan/halvårsvis.

Etnisk tillhörighet

Mål: Att belysa de mänskliga rättigheterna och förhindra kränkande behandling/trakasserier p.g.a. av etniskt ursprung genom att betona alla människors lika värde. Genom detta strävar vi efter att eleverna kan leva sig in och förstå andras livsvillkor och kulturer.

Insats: I klasserna arbetar vi bl.a. med värderingsövningar och diskussioner kring främlingsfientliga företeelser. Ett sätt att hålla ämnet levande är vi ser på programmet ”Lilla aktuellt” där orättvisor och diskriminering ofta förekommer. Detta diskuteras sedan i klassrummet.

Ansvarig: Undervisande lärare.

Uppföljning: Utvärdering gemensamt på skolan/halvårsvis.

Religioner och andra trosuppfattningar.

Mål: Genom att undervisa om olika religioner och trosuppfattningar så ökar vi förståelsen och toleransen för människor och deras trosuppfattning.

Insats: I undervisningen läser vi om olika religioner och diskuterar utifrån detta olika trosuppfattningar. Vi försöker lyfta fram elever som har en annan trosuppfattning för att skapa en förståelse för andra kulturer och religioner.

Ansvariga: Undervisande lärare.

Uppföljning: Utvärdering gemensamt på skolan/halvårsvis.

Funktionsskillnad och sjukdom

Mål: Skolans elever ska alltid kunna delta i skolans aktiviteter. Öka förståelsen för elever med funktionshinder. Vi strävar efter att skapa förståelse för elever med olika funktionsnedsättningar genom att diskutera sådana frågor i klassrummet.

Insats: Anpassa de gemensamma aktiviteterna så att alla kan delta oavsett funktionshinder

Ansvariga: Undervisande lärare

Uppföljning: Utvärdering gemensamt på skolan/halvårsvis.

Sexuell läggning

Mål: Alla elever ska behandlas och uppleva att de behandlas lika oavsett vilken sexuell läggning de eller någon i deras närhet har.

Insats: Personalen ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen och inte begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning. Personalen måste vara uppmärksam på elevernas språkbruk.

Ansvariga: Undervisande lärare

Uppföljning: Utvärdering gemensamt på skolan/halvårsvis.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

All personal på Västerskolan har ett gemensamt ansvar för att aktivt motverka fysiska och verbala trakasserier i skolans inom- och utomhusmiljö. Personalen har skyldighet att genast rapportera eventuella kränkningar till rektor som i sin tur ska se till att händelsen dokumenteras och rapporteras till huvudmannen.

Personal som elev och förälder kan vända sig till

Elever och föräldrar kan alltid vända sig till sin klasslärare om deras barn blivit utsatt för kränkande behandling i skolan. Föräldrar kan även vända sig direkt till rektorn med frågor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

När trakasserier, diskriminering och/eller kränkande behandling förekommit mot elever på skolan ska åtgärder alltid vidtas för att förhindra att det fortsätter. Huvudmannen har både handlings- och utredningsplikt att förhindra att åtgärda problemet. Västerskolans insatser grundar sig på vad utredningen visar i det enskilda fallet. Insatserna kan bestå av strukturerade samtal på individ- och gruppnivå samt av samarbets- och värderingsövningar med representant från elevhälsan.

Elevhälsoteamet

Västerskolan har ett elevhälsoteam som består av rektor, skolkurator, lärare, speciallärare, skolsköterska och skolpsykolog. I samarbete med övrig personal har teamet till uppgift att utreda och åtgärda all form av diskriminering eller kränkande behandling.

Ärendegång vid kränkande behandling eller diskriminering

När personalen får kännedom om att en elev har blivit utsatt för diskriminering och kränkande behandling av andra elever ska följande ske. Alla kontakter och aktiviteter ska dokumenteras. En kränkingsanmälan upprättas.

1. Närvarande personal talar med de inblandade på plats. Händelsen dokumenteras i skolans anmälningsblankett *Anmälan kränkande behandling*.
2. Anmälningsblanketten mejlas till rektor.
3. Läraren informerar vårdnadshavare och sparar anmälningsblanketten för vidare dokumentation.
4. Läraren ska omgående återkoppla samtalet med vårdnadshavare och om så behövs till elevhälsoteamet.
5. Rektor rapporterar till huvudmannen.
6. Anmälan kan diskuteras i Elevhälsoteamet. Där tas beslut om fortsatt handläggning. Läraren informerar vårdnadshavare om hur ärendet fortsätter och om möjligheter för vårdnadshavare/elev att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.
7. Om händelsen är att betrakta som kränkande, och om kränkningarna ej omedelbart upphör kallar rektor vårdnadshavare till möte. En så kallad elevkonferens hålls där inblandad personal, rektor, vårdnadshavare och någon ur EHT teamet deltar. Vid behov kan även andra parter bjudas in. Disciplinära åtgärder kan vidtas.
8. När kränkingsanmälan följts upp och utvärderats och anses sig avslutad mejlar pedagog den till rektor som i sin tur mejlar huvudmannen.

Disciplinära åtgärder (5 kap. 6-13 §§ och 22-23 §§ Skollagen 2010:800. Se även skolans konsekvenstrappa)

Allmänna befogenheter (6§)

När skolan har använt sig av åtgärder i förebyggande syfte som visat sig inte räcka till kan disciplinära åtgärder vidtas. Dessa åtgärder är till för att ändra på ett negativt beteende hos elever samt förbättra arbetssituationen. Nedan följer exempel på åtgärder.

Allmänt gäller att rektorn eller en lärare genast får ta till de åtgärder som krävs för att komma till rätta med en elev som stör ordningen eller undervisningen på skolan. Detsamma gäller om

en elevs uppträdande påverkar andra elevers trygghet eller studiero på ett negativt sätt. Alla åtgärder skall stå i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Utvisning ur undervisningslokalen (7§)

Om en elev stör undervisningen och inte ändrar sitt uppförande efter uppmaning från läraren så får läraren visa ut eleven för resten av lektionen. Eleven måste i så fall ha tillsyn av någon ur skolpersonalen.

Kvarsittning (8 §)

Om en elev stör undervisningen och inte ändrar sitt uppförande efter uppmaning från läraren så får läraren eller rektorn besluta att eleven ska stanna kvar i skolan under uppsikt i högst en timme efter eller före skoldagens slut.

Utredning om varför en elev stör (9 §)

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt ska rektorn se till att det utreds. Detta ska ske i samråd med vårdnadshavare. Om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska nås ska detta meddelas rektorn som ska se till att en utredning om elevens behov görs enligt 3 kap 8 §.

Skriftlig varning (11 §)

När utredningen är färdig kan rektorn besluta att ge eleven en skriftlig varning. Vårdnadshavarna ska informeras om rektorns beslut.

Omhändertagande av föremål (22 §)

Rektor och lärare får ta ifrån en elev ett föremål om det används så att det stör utbildningen eller riskerar att skada någon i skolan. Detta gäller inte bara i klassrummet utan handlar också om föremål som används eller påträffas i korridorer eller på raster.

Tillfällig omplacering (12 §)

Om åtgärderna som beslutats enligt utredningen (9§) inte varit tillräckliga eller om det är nödvändigt för andra elevers studiero och trygghet får rektor besluta att placera en elev i en annan undervisningsgrupp än den eleven huvudsakligen tillhör. Åtgärden får inte gälla för längre än fyra veckor, och får bara vid synnerliga skäl gälla under längre tid än två veckor.

Tillfällig omplacering vid annan skolenhet (13 §)

Om en tillfällig omplacering inom skolan inte har någon effekt får rektorn besluta att en elev tillfälligt ska flytta till annan skola. För vidare information läs 5kap 7-13§§ skollagen (2010:800).

Avstängning (14 §)

Rektor kan i vissa fall besluta att stänga av en elev. Det finns tre krav som måste vara uppfyllda för att rektor ska kunna stänga av en elev delvis eller helt som innebär att:

1. Det är nödvändigt med hänsyn till andra elevers trygghet och studiero.
2. Andra åtgärder har inte haft någon effekt.
3. Eleven erbjuds kompensation för missad undervisning.

Eleven får stängas av i maximalt en vecka och under tiden ska skolan skyndsamt utreda vilka åtgärder som behövas. En elev får maximalt stängas av vid två tillfällen per kalenderhalvår.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Västerskolans rektor ansvarar för att utreda incidenter där elever har kränkts av personal.

Dokumentation (24 §)

Om en åtgärd vidtagits enligt 7-8, 12-23 §§ ska den dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden. Om ett omhändertagande av föremål gjorts enligt 22 § så ska detta dokumenteras om inte föremålet återlämnats efter lektionens slut.